

Hørings svar vedrørende lovforslag om seniorpension

Generelle bemærkninger

KL har den 19. november 2019 – parallelt med fremsættelsen for Folketinget – modtaget lovforslag om seniorpension i høring med frist den 25. november 2019. Den sene høring, den uacceptabelt korte høringsfrist og det forhold, at loven vil blive vedtaget få dage før dens ikrafttræden illustrerer en politisk beslutningsproces, der hele vejen igennem har været uskøn og stærkt kritisabel.

Med lovforslaget indføres seniorpension som en ordning, der midlertidigt – indtil en central myndighed i statsligt regi er etableret – skal administreres af kommunerne. Beslutningen om at placere ansvaret uden for kommunerne hviler på et usagligt grundlag, og vil tilmed medføre betydelige meromkostninger for samfundet og en forringet service for de nedslidte borgere, ordningen er tænkt at skulle hjælpe.

Når det så alligevel er besluttet, at ansvaret skal placeres i statsligt regi, er KL helt uforstående over for, at kommunerne pålægges at administrere ordningen i en midlertidig periode. Det forudsætter, at kommunerne fagligt, administrativt og ressourcemæssigt – og i øvrigt uden tid til at forberede sig – skal indrette sig i forhold til en ny ordning. I den givne situation burde den nye ordning udsættes, indtil den myndighed, der varigt skal administrere den, er klar hertil. Det er således kun modvilligt, at kommunerne påtager sig opgaven.

Da lovforslaget, hvormed seniorpensionen indføres, først vedtages ultimo december og træder i kraft 1. januar 2020, vil det som nævnt oven for være en udfordring for kommunerne at forberede sig fagligt, administrativt og ressourcemæssigt på den nye opgave. Herudover er det problematisk, at der på flere punkter af betydning for administrationen af ordningen skal udstedets bekendtgørelser, som kommunen vil have endnu kortere tid til at indrette sig på. Ligesom der må tages forbehold for, at eventuelle IT-mæssige forudsætninger kan være på plads på tidspunktet for lovens ikrafttræden.

På baggrund af den korte høringsfrist har lovforslaget endnu ikke været politisk behandlet i KL. Der tages derfor forbehold for de bemærkninger, som den politiske behandling måtte give anledning til.

Bemærkninger til konkrete elementer i lovforslaget

Bindinger til klinisk funktion

Der fremgår af lovforslaget, jf. den foreslåede § 26 c, stk.2, at kommunerne kun må anvende praktiserende læger samt sundhedskoordinatorer fra Klinisk Funktion i forbindelse med rådgivning og indhentning af

Dato: 19. november 2019

Sags ID: SAG-2019-02633
Dok. ID: 2840369

E-mail: SIKB@kl.dk
Direkte: 3370 3829

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 4

lægeerklæringer. Kommunernes erfaring er, at der ofte er lange ventetider på lægeerklæringer fra Klinisk Funktion, og at dette i sidste ende ender med at forlænge sagerne unødigt til ugunst for de berørte borgere. Derfor foreslår KL, at lægelige dokumenter kan indhentes fra andre relevante instanser, fx behandlende speciallæge, psykiater, onkolog, reumatolog mv. Konsekvensen af lange ventetider på lægeerklæringer risikerer at være, at kommunerne kan få vanskeligt ved at leve op til forpligtelsen om at træffe afgørelse senest 6 mdr. efter modtagelse af ansøgningen, jf. den foreslåede § 26 d, stk. 2.

Behandling i rehabiliteringsteam

Det fremstår uklart, om sagerne skal behandles på rehabiliteringsteam. Dette bør præciseres. For så vidt at hensigten er, at rehabiliteringsteamet skal behandle sagerne, henledes opmærksomheden på at det vil medføre et stort pres på rehabiliteringsteams. Dette risikerer at betyde lange sagsbehandlingstider, også for andre borgere, hvis sager behandles dér, samt en øget udgift for kommunerne til afholdelse af rehabiliteringsmøder.

Faglig vurdering af arbejdsevne

KL noterer sig, at kommunerne på baggrund af helbredsmæssige oplysninger set i forhold til seneste job af minimum 12 måneders varighed, skal vurdere, om der er tale om en arbejdsevne på højst 15 timer om ugen, jf. den foreslåede § 26 c. Bestemmelsen efterlader et forholdsvist stort fortolkningsrum, hvorfor det bliver afgørende for kommunernes sagsbehandling med en tydelig vejledning med eksempler på dette punkt.

Ret til at få genoptaget sin sag

Kommunerne skal, jf. den foreslåede § 26 d, stk. 3, føre journal over sager, hvori der gives afslag på seniorpension som følge af, at arbejdsevnen ikke vurderes til at være 15 timer eller mindre. Begrundelsen herfor er tilsyneladende, at det skal muliggøre genoptagelse af sagerne, når opgaven overgår til en central myndighed i statsligt regi. Afslag på ansøgninger vil allerede indebære, at borger får en ankevejledning og har mulighed for at klage over afgørelsen. Det forekommer at være et u hensigtsmæssigt brug af ressourcer at forpligte kommunerne på en sådan journalføring.

Bemærkninger til lovforslagets økonomiske konsekvenser

KL tager generelt forbehold for de økonomiske konsekvenser af lovforslaget, og imødeser en DUT-forhandling. KL har dog visse bemærkninger vedrørende lovforslagets økonomiske konsekvenser.

For det første forventer KL, at kommunerne bliver økonomisk kompenseret for den merudgift, som kommunerne pålægges. Dette både i forhold til administrative udgifter, men også i forhold til en den kommunale andel af udgiften til selve ydelsen.

KL bemærker, at den økonomiske compensation bør ske krone til krone for de afholdte udgifter. KL finder det ikke tilstrækkeligt, at udgifterne indarbejdes i midtvejsvurderingen af overførselsskønnet for 2020 i forbindelse med økonomiaftalen for 2021, da compensationen i så fald vil afhænge af en eventuel midtvejsregulering. Kommunerne skal kompenseres for merudgiften, og forventer derfor at denne compensation gives særskilt.

Dato: 19. november 2019

Sags ID: SAG-2019-02633
Dok. ID: 2840369

E-mail: SIKB@kl.dk
Direkte: 3370 3829

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 4

Dato: 19. november 2019

Sags ID: SAG-2019-02633
Dok. ID: 2840369E-mail: SIKB@kl.dk
Direkte: 3370 3829Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København Swww.kl.dk
Side 3 af 4

For det andet undrer det KL, at kommunernes administrative udgifter med opgaven forventes at være faldende. Kompensationens størrelse kan ikke vurderes, da der fortsat er stor usikkerhed om opgavens omfang, som det er nævnt i øvrige afsnit i dette høringssvar.

Bemærkninger til forslaget om på et senere tidspunkt at placere ansvaret for seniorpension i statsligt regi

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at kommunerne kun har opgaven i en begrænset periode, hvorefter opgaven overgår til en central myndighed i statslig regi. Efter det oplyste påtænkes opgaven placeret i regi af ATP.

En placering af ansvaret for seniorpensionsordningen i regi af ATP åbner for det første en diskussion af, om myndighedsopgaver bredere set kan og bør privatiseres, herunder også i tilfælde, hvor opgaverne forudsætter faglige og individuelle skøn.

Det rører ved kernen af det system, vi har i Danmark, hvor afgørelser med betydning for borgeren træffes af offentlige myndigheder, der er underlagt dels et forvaltningsretligt kontrolsystem, der skaber gennemsikuelighed og retssikkerhed for borgeren, dels et politisk ansvar.

For det andet rejses der hermed et helt grundlæggende spørgsmål om, hvordan opgaverne på de centrale velfærdsområder løses. Med en privatisering – eller blot statsliggørelse – af disse opgaver, brydes med tanken om, at velfærdsopgaverne løses tæt på borgeren med den mulighed for tværfaglige løsninger, dialog, nærhed og ansvarliggørelse, der ligger heri.

Målgruppen for seniorpension har ofte komplekse problemer, som håndteres i andre kommunale forvaltninger. Her er helhedstænkning og samspil med de øvrige kommunale forvaltningsområder en væsentlig forudsætning for at kunne sikre den enkelte borger en værdig og perspektivrig sagsbehandling.

KL er bekymret for, at opgavens placering uden for kommunerne vil begrænse mulighederne for at tænke helhed ind i den støtte og omsorg, som ydes til den enkelte. Dermed er der ikke alene risiko for, at borgeren oplever dårligere service i forhold til behandlingen af ansøgning om seniorpension, men også afledt i eventuelle sager på andre områder, som borgeren måtte have i kommunen.

I forlængelse heraf kan nævnes, at udskillelsen af seniorpension fra det kommunale myndighedsansvar indebærer risiko for, at den statslige myndighed tilkender seniorpension til personer, der ved en kommunal sagsbehandling i stedet fx var blevet visiteret til fleksjobordningen.

KL undrer sig over den manglende hensyntagen til den samlede offentlige økonomi i denne henseende. Samfundsøkonomisk vil det have stor gevinst at placere opgaveansvaret for administrationen i kommunerne, som kender størsteparten af de berørte borgere. Som konsekvens af en placering i

statsligt regi vil der derfor være tale om en bekostelig dobbelt sagsbehandling.

KL vil grundlæggende være modstander af, at kommunerne, ved en placering af ansvaret for seniorpensionsordningen uden for kommunerne, får et økonomisk ansvar relateret til ydelsen. Udgifterne til ydelsen bør følge den myndighed, som har bevillingsansvaret.

Med venlig hilsen

Laila Kildesgaard

Henrik Thomassen

Dato: 19. november 2019

Sags ID: SAG-2019-02633
Dok. ID: 2840369

E-mail: SIKB@kl.dk
Direkte: 3370 3829

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 4